

ĐỀ CHÍNH THỨC

(Đề thi gồm 01 trang)

ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG LỚP 9

NĂM HỌC 2023 - 2024

Môn thi: Toán

Ngày thi: 08/05/2024

Thời gian làm bài: 120 phút

Bài I: (2,0 điểm)

Cho hai biểu thức $A = \frac{2\sqrt{x}+1}{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+2)} - \frac{1}{\sqrt{x}-1}$ và $B = \frac{x+4\sqrt{x}+8}{\sqrt{x}+2}$ với $x \geq 0; x \neq 1$.

- 1) Tính giá trị của biểu thức B khi $x = 9$.
- 2) Rút gọn biểu thức A .
- 3) Tìm các giá trị của x để biểu thức $P = B : A$ đạt giá trị nhỏ nhất.

Bài II: (2,0 điểm)

- 1) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình:

Khoảng cách giữa hai bến sông C và D là 48 km . Một ca nô đi xuôi dòng từ bến C đến bến D, nghỉ 24 phút rồi đi ngược dòng quay lại bến C. Kể từ lúc khởi hành đến khi về tới bến C hết tất cả 4 giờ. Tìm vận tốc của ca nô trong nước yên lặng, biết rằng vận tốc nước chảy là 3 km/h .

- 2) Một hình nón có độ dài đường sinh bằng 25 cm và bán kính đáy bằng 15 cm . Tính thể tích của hình nón đó (lấy $\pi \approx 3,14$).

Bài III: (2,5 điểm)

1) Giải hệ phương trình $\begin{cases} \sqrt{x} - \frac{2}{y} = 3 \\ 3\sqrt{x} + \frac{4}{y} = 14 \end{cases}$.

- 2) Trong mặt phẳng Oxy , cho parabol $(P): y = -x^2$ và đường thẳng $(d): y = (m+1)x - 3$.
 - a) Với giá trị nào của m thì parabol (P) cắt đường thẳng (d) tại hai điểm phân biệt?
 - b) Tìm các giá trị của m để parabol (P) cắt đường thẳng (d) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 thỏa mãn $|x_1 - x_2| = 4$.

Bài IV: (3,0 điểm)

Cho tam giác ABC có ba góc nhọn ($AB < AC$) nội tiếp đường tròn $(O; R)$. Kẻ đường cao AD của tam giác ABC . Tia AD cắt đường tròn (O) tại điểm M (M khác A). Từ điểm M kẻ ME vuông góc với AC tại E . Hai đường thẳng ED và AB cắt nhau tại điểm I .

- 1) Chứng minh tứ giác $MDEC$ nội tiếp.
- 2) Chứng minh: MA là tia phân giác của \widehat{BME} và $AB \cdot AI = AE \cdot AC$.
- 3) Gọi H là trực tâm của tam giác ABC và R_1, R_2, R_3 lần lượt là bán kính đường tròn ngoại tiếp của $\Delta ABH, \Delta ACH, \Delta BCH$. Chứng minh $R_1 = R_2 = R_3$.

Bài V: (0,5 điểm) Giải phương trình $x^3 + \sqrt{(x+1)^3} = 9x + 8$.

----- HẾT -----

**PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
QUẬN LONG BIÊN**

**HƯỚNG DẪN CHẤM
Môn thi: Toán**

Bài	Ý	Nội dung trình bày	Điểm
I	1	Tính giá trị của biểu thức B khi $x=9$.	0,5 đ
		Thay $x=9$ (TMĐK) vào biểu thức B , ta được:	0,25 đ
		$B = \frac{9 + 4\sqrt{9} + 8}{\sqrt{9} + 2} = \frac{29}{5}$.	0,25 đ
I	2	Rút gọn biểu thức A .	1,0 đ
		$A = \frac{2\sqrt{x} + 1}{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt{x} + 2)} - \frac{\sqrt{x} + 2}{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt{x} + 2)}$	0,25 đ
		$A = \frac{2\sqrt{x} + 1 - \sqrt{x} - 2}{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt{x} + 2)}$	0,25 đ
		$A = \frac{\sqrt{x} - 1}{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt{x} + 2)}$	0,25 đ
		$A = \frac{1}{\sqrt{x} + 2}$.	0,25 đ
I	3	Tìm các giá trị của x để biểu thức $P = B : A$ đạt giá trị nhỏ nhất.	0,5 đ
		$P = B : A = \frac{x + 4\sqrt{x} + 8}{\sqrt{x} + 2} : \frac{1}{\sqrt{x} + 2} = x + 4\sqrt{x} + 8$	
		Ta có: $x \geq 0 \Rightarrow \sqrt{x} \geq 0$	
		$\Rightarrow x + 4\sqrt{x} + 8 \geq 8$ hay $P \geq 8$.	0,25 đ
		Vậy giá trị nhỏ nhất của P là 8 khi $x=0$.	0,25 đ
II	1	Khoảng cách giữa hai bến sông C và D là 48 km. Một ca nô đi xuôi dòng từ bến C đến bến D, nghỉ 24 phút rồi đi ngược dòng quay lại bến C. Kể từ lúc khởi hành đến khi về tới bến C hết tất cả 4 giờ. Tìm vận tốc của ca nô trong nước yên lặng, biết rằng vận tốc nước chảy là 3 km/h.	1,5 đ
		Gọi vận tốc của ca nô trong nước yên lặng là x (km/h) (ĐK: $x > 3$).	0,25 đ
		Vận tốc ca nô đi xuôi dòng là: $x + 3$ (km/h).	
		Thời gian ca nô đi xuôi dòng từ C đến D là: $\frac{48}{x+3}$ (giờ).	0,25 đ
		Vận tốc ca nô đi ngược dòng là: $x - 3$ (km/h).	
II		Thời gian ca nô đi ngược dòng từ D về C là: $\frac{48}{x-3}$ (giờ).	0,25 đ
		Đổi: 24 phút = $\frac{2}{5}$ giờ.	

	<p>Do kể từ lúc khởi hành đến khi về tới bến C hết tất cả 4 giờ nên ta có:</p> $\frac{48}{x+3} + \frac{48}{x-3} + \frac{2}{5} = 4 \Leftrightarrow \frac{48}{x+3} + \frac{48}{x-3} = \frac{18}{5}$ $\Rightarrow 240(x-3) + 240(x+3) = 18(x-3)(x+3)$ $\Leftrightarrow 18x^2 - 480x - 162 = 0 \Leftrightarrow (x-27)(3x+1) = 0$ $\Leftrightarrow \begin{cases} x-27=0 \\ 3x+1=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=27 \text{ (TM)} \\ x=-\frac{1}{3} \text{ (L)} \end{cases}$ <p>Vậy vận tốc của ca nô trong nước yên lặng là 27 km/h.</p>	0,25 đ
2	<p>Một hình nón có độ dài đường sinh bằng 25 cm và bán kính đáy bằng 15 cm. Tính thể tích của hình nón đó (lấy $\pi \approx 3,14$).</p> <p>Hình nón có đường sinh $l = 25 \text{ cm}$; bán kính đáy $R = 15 \text{ cm}$; chiều cao h.</p> <p>Áp dụng định lí Pythagore, ta có: $h^2 + R^2 = l^2$</p> $\Leftrightarrow h^2 + 15^2 = 25^2 \Leftrightarrow h^2 = 400 \Rightarrow h = 20 \text{ (cm).}$ <p>Thể tích của hình nón là: $V = \frac{1}{3}\pi R^2 h \approx \frac{1}{3} \cdot 3,14 \cdot 15^2 \cdot 20 = 4710 \text{ (cm}^3\text{)}$.</p>	0,5 đ
III	<p>1</p> <p>Giải hệ phương trình</p> $\begin{cases} \sqrt{x} - \frac{2}{y} = 3 \\ 3\sqrt{x} + \frac{4}{y} = 14 \end{cases}$ <p>ĐKXĐ: $\begin{cases} x \geq 0 \\ y \neq 0 \end{cases}$.</p> <p>Đặt $\sqrt{x} = a; \frac{1}{y} = b$.</p> <p>Hệ trở thành: $\begin{cases} a - 2b = 3 \\ 3a + 4b = 14 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a - 4b = 6 \\ 3a + 4b = 14 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 5a = 20 \\ 3a + 4b = 14 \end{cases}$</p> $\Leftrightarrow \begin{cases} a = 4 \\ 3a + 4b = 14 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 4 \\ b = \frac{1}{2} \end{cases}$ <p>Suy ra $\begin{cases} \sqrt{x} = 4 \\ \frac{1}{y} = \frac{1}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 16 \\ y = 2 \end{cases}$ (TM).</p> <p>Vậy hệ phương trình có nghiệm $\begin{cases} x = 16 \\ y = 2 \end{cases}$.</p>	1,0 đ
		0,25 đ
		0,25 đ
		0,25 đ
		0,25 đ

2	<p>Trong mặt phẳng Oxy, cho parabol (P): $y = -x^2$ và đường thẳng (d): $y = (m+1)x - 3$.</p> <p>a) Tìm các giá trị của m để parabol (P) cắt đường thẳng (d) tại hai điểm phân biệt.</p> <p>Xét phương trình hoành độ giao điểm của (P) và (d):</p> $x^2 + (m+1)x - 3 = 0 \quad (\text{I})$ <p>Ta có: $\Delta = (m+1)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-3) = (m+1)^2 + 12 > 0$ với mọi m (do $(m+1)^2 \geq 0$ với mọi m)</p> <p>\Rightarrow Phương trình (I) luôn có hai nghiệm phân biệt với mọi m. Vậy (P) luôn cắt (d) tại hai điểm phân biệt với mọi m.</p> <p>b) Tìm các giá trị của m để parabol (P) cắt đường thẳng (d) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 thỏa mãn $x_1 - x_2 = 4$.</p> <p>Áp dụng định lí Vi-ét, ta có: $\begin{cases} x_1 + x_2 = -(m+1) \\ x_1 x_2 = -3 \end{cases}$.</p> <p>Theo đề bài: $x_1 - x_2 = 4 \Leftrightarrow (x_1 - x_2)^2 = 16$ $\Leftrightarrow x_1^2 + x_2^2 - 2x_1 x_2 = 16 \Leftrightarrow (x_1 + x_2)^2 - 4x_1 x_2 = 16$.</p> <p>Suy ra $[-(m+1)]^2 - 4 \cdot (-3) = 16 \Leftrightarrow (m+1)^2 = 4$ $\Leftrightarrow \begin{cases} m+1=2 \\ m+1=-2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m=1 \\ m=-3 \end{cases}$.</p> <p>Vậy $m \in \{1; -3\}$ là giá trị cần tìm.</p>	1,5 đ 0,75 đ 0,25 đ 0,25 đ 0,25 đ 0,25 đ 0,25 đ 0,25 đ	
IV	<p>Cho tam giác ABC có ba góc nhọn ($AB < AC$) nội tiếp đường tròn $(O; R)$. Kẻ đường cao AD của tam giác ABC. Tia AD cắt đường tròn (O) tại điểm M (M khác A). Kẻ ME vuông góc với AC tại E. Hai đường thẳng ED và AB cắt nhau tại điểm I.</p>	3,0 đ 0,25 đ	

1	<p>Chứng minh tứ giác $MDEC$ nội tiếp.</p> <p>Xét tứ giác $MDEC$ có:</p> $\widehat{MDC} = 90^\circ \text{ (do } AM \perp BC\text{)}$ $\widehat{MEC} = 90^\circ \text{ (do } ME \perp AC\text{)}$ $\Rightarrow \widehat{MDC} = \widehat{MEC} = 90^\circ$ <p>Mà hai góc này có đỉnh kề nhau Vậy tứ giác $MDEC$ nội tiếp.</p>	0,75 đ
2	<p>Chứng minh MA là tia phân giác của \widehat{BME} và $AB \cdot AI = AE \cdot AC$.</p> <p>Xét (O) có: $\widehat{AMB} = \widehat{ACB} = \frac{1}{2} \text{sđ } AB$</p> <p>Mà $\widehat{AME} = \widehat{ACB}$ (tính chất tứ giác nội tiếp $MDEC$)</p> $\Rightarrow \widehat{AMB} = \widehat{AME}$ <p>$\Rightarrow MA$ là tia phân giác của \widehat{BME}.</p> <p>Do A, B, M, C thuộc (O) nên tứ giác $ABMC$ nội tiếp</p> $\Rightarrow \widehat{MBI} = \widehat{MCE}$ (tính chất) <p>Mà $\widehat{MCE} = \widehat{MDI}$ (tính chất tứ giác nội tiếp $MDEC$)</p> $\Rightarrow \widehat{MBI} = \widehat{MDI} \Rightarrow \text{Tứ giác } BDMI \text{ nội tiếp} \Rightarrow \widehat{AIE} = \widehat{BMA}$ (tính chất) <p>Lại có: $\widehat{ACB} = \widehat{BMA}$ (chứng minh trên) $\Rightarrow \widehat{AIE} = \widehat{ACB}$.</p> <p>Xét ΔABC và ΔAEI có:</p> $\widehat{AIE} = \widehat{ACB}$ (chứng minh trên) \widehat{IAC} : chung $\Rightarrow \Delta ABC \sim \Delta AEI$ (g.g) $\Rightarrow \frac{AB}{AE} = \frac{AC}{AI} \Rightarrow AB \cdot AI = AE \cdot AC$.	1,5 đ
3	<p>Gọi H là trực tâm của tam giác ABC và R_1, R_2, R_3 lần lượt là bán kính đường tròn ngoại tiếp của $\Delta ABH, \Delta ACH, \Delta BCH$. Chứng minh $R_1 = R_2 = R_3$.</p>	0,5 đ

	<p>Kẻ tia BH và CH cắt (O) lần lượt tại P và Q (P khác B; Q khác C) $\Rightarrow BP \perp AC$ và $CQ \perp AB$ (tính chất trực tâm).</p> <p>Ta có: $\widehat{BHD} = \widehat{BCA}$ (cùng phụ với \widehat{HBC})</p> $\widehat{BMD} = \widehat{BCA} = \frac{1}{2} \text{sđ } \widehat{AB}$ $\Rightarrow \widehat{BHD} = \widehat{BMD} \Rightarrow \Delta BHM$ cân tại B Mà BD là đường cao của ΔBHM $\Rightarrow BD$ là đường phân giác của $\Delta BHM \Rightarrow \widehat{HBC} = \widehat{MBC}$. Xét ΔBCH và ΔBCM có: $\widehat{HBC} = \widehat{MBC}$ (chứng minh trên) BC : chung $BH = BM$ (do ΔBHM cân tại B) $\Rightarrow \Delta BCH = \Delta BCM$ (c.g.c) \Rightarrow Bán kính đường tròn ngoại tiếp ΔBCH bằng bán kính đường tròn ngoại tiếp ΔBCM Mà ΔBCM nội tiếp ($O; R$) $\Rightarrow R_3 = R$. Chứng minh tương tự, ta được: + Bán kính đường tròn ngoại tiếp ΔABH bằng bán kính đường tròn ngoại tiếp ΔABQ $\Rightarrow R_1 = R$. + Bán kính đường tròn ngoại tiếp ΔACH bằng bán kính đường tròn ngoại tiếp ΔACP $\Rightarrow R_2 = R$. Vậy $R_1 = R_2 = R_3$.	0,25 đ
V	<p>Giải phương trình $x^3 + \sqrt{(x+1)^3} = 9x + 8$.</p> <p>ĐKXĐ: $x \geq -1$.</p> <p>Phương trình đã cho: $x^3 + \sqrt{(x+1)^3} = 9x + 8$ $\Leftrightarrow (x^3 - 9x - 8) + \sqrt{(x+1)^3} = 0 \Leftrightarrow (x+1)(x^2 - x - 8 + \sqrt{x+1}) = 0$.</p> <p>TH1: $x+1=0 \Leftrightarrow x=-1$ (TM).</p> <p>TH2: $x^2 - x - 8 + \sqrt{x+1} = 0 \Leftrightarrow (x-3)\left(x+2 + \frac{1}{\sqrt{x+1}+2}\right) = 0$ $\Leftrightarrow x-3=0$ (do $x+2 + \frac{1}{\sqrt{x+1}+2} > 0$ với $x \geq -1$). $\Leftrightarrow x=3$ (TM). Vậy tập nghiệm của phương trình là $S = \{-1; 3\}$.</p>	0,5 đ 0,25 đ 0,25 đ

Lưu ý:

- Tổ giám khảo thống nhất để chia nhỏ điểm thành phần nhưng không được thay đổi tổng điểm.
- Học sinh làm cách khác mà vẫn đúng thì vẫn cho điểm tối đa. Bài thi làm tròn 1 chữ số thập phân sau dấu phẩy theo quy định.